

Sammanställning av Demokratiforum

Datum: 6 maj 2026

Plats: Fritidsgården

Tema: Trygghet

Inledning och syfte

Syftet med forumet var att undersöka ungas upplevelse av trygghet inom kommunen, vilket ska fungera som ett underlag för kommunens kommande medborgarlöfte i samverkan med polisen.

Diskussionerna byggde på samtal där ungdomar fick dela sina egna och sina klasskamraters erfarenheter direkt med lokala politiker. Samtalen rörde sig kring fyra huvudområden: fysiska platser, digitala miljöer, hemmiljö och relationer samt konkreta åtgärdsförslag.

Närvarande deltagare

- **Skolor:** Hedens skola, Betelskolan, Brattebergsskolan, Öckerö Seglande Gymnasieskola.
- **Politiker:** Annika Andersson (V), Sandra Svensson (M), Robertho Settergren (KD), Lars-Erik Bjuhr (S), Jan Hvarfvén (SD) och Urban Jemtsjö (L).
- **Tjänstepersoner:** Representanter från kommunens fritids- och fältverksamhet, elevhälsa, skolor, folkhälsa samt socialtjänst.

Ungdomars upplevelser av trygghet och otrygghet

Den upplevda tryggheten i vardagen

Generellt sett beskriver ungdomarna Öckerö som en trygg kommun, och under dagtid upplevs de allra flesta miljöer som positiva. Skolorna och då särskilt skolgårdar, matsalar och bibliotek, lyfts fram som trygga miljöer i vardagen tack vare vuxennärvaro och struktur.

När det gäller fritiden är idrotts- och fritidsanläggningar som Hönö Arena, Göstahallen, ishallen och fotbollsplaner viktiga trygghetspunkter. Även kommunens fritidsgård, Nimbus ”sopphäng” och öarnas kyrkor erbjuder miljöer med en välkomnande och avspänd stämning. Exempel på andra trygga platser i kommunen är ICA Öckerö, vårdcentralen, Ö-varvet samt skärgårdens hamnar och naturområden på Björkö och delar av Fotö samt badplatser Hjällvik och Saltars. Även ”hemma hos kompisar” upplevs som trygga platser. Den bärande faktorn för tryggheten på dessa platser är gemenskap, respektfullt bemötande och att det är en levande plats med flera människor, framförallt vuxna.

Otrygga platser och miljöer

Under kvällstid pekas några platser ut som otrygga för vissa ungdomar. Ofta på grund av bristande belysning, avsaknad av vuxna och förekomsten av berusade personer eller skadegörelse.

- **Kollektivtrafik och knutpunkter:** Hönö färjeläge och kvällsbussar beskrivs som otrygga miljöer där det kan förekomma stölder, skadegörelse och berusade resenärer.
- **Mörka stråk och samlingsplatser:** Området runt Malmgrens kiosk (kvällstid), området runt Stråket och Hönö Klåva(kvällstid), Fotöbron (särskilt Hönö-sidan), Erlings stig bakom Öckerö fotbollsplan, återvinningscentralen samt Hönö kyrkogård och vissa delar av slingan i Jungfruviken upplevs som isolerade och obehagliga på grund av mörker. Även Ersdalen upplevs kvällstid som en otrygg plats.
- **Skolmiljö:** På kvällar och nätter kan skolgårdarna upplevas otrygga. Inomhus kan det även dagtid uppstå otrygghet i klassrum, toaletter och duschrum. Problematiken kopplas till negativa normer, attityder och hierarkier.

Digital otrygghet

Otryggheten är inte begränsad till fysiska platser. Ungdomarna lyfter fram den digitala miljön som en källa till otrygghet, där så kallade "expose-konton" och nätmobbning har blivit normaliserade inslag.

Trygghet i hemmet och nära relationer

Ungdomarna betonade att ett tryggt hem förutsätter stabila relationer, förutsägbarhet och en öppen kommunikation där man kan diskutera känsliga frågor utan att mötas av arga eller frånvarande föräldrar. Relationen mellan föräldrarna påverkar måendet och upplevelsen av trygghet. Praktiska faktorer som att ha ett eget rum, att det finns mat och att göra roliga saker tillsammans är också grundläggande.

Det som kan skapa otrygghet i hemmet handlar främst om konflikter, missbruk och våld. Det framkom också att problem utanför hemmet, som elaka klasskamrater eller en rädsla för att göra fel kan påverka trygghetskänslan i stort.

När det gäller att söka hjälp vid problem visade diskussionerna att gymnasieeleverna i större utsträckning har god koll på vart de kan vända sig (t.ex.. elevhälsa, socialtjänst, BRIS), medan högstadieleverna känner sig mer osäkra och efterlyser mer information.

Ungdomarnas förslag på åtgärder

- **Belysning och infrastruktur:** Installera mer och fungerande gatubelysning i t.ex. Hönö Klåva, Pinan, Fotöbron, Erlings Stig, skolgårdar och kyrkogårdar. Ett specifikt önskemål är att använda varmt, orange ljus snarare än skarp LED-belysning. Det efterfrågas också bättre vägunderhåll för att laga potthål samt fler papperskorgar för att minska skräp och oordning.
- **Utökad vuxennärvaro:** Önskas en ökad närvaro av Fältassistenter. Skolpersonal måste bli bättre på att bryta negativa hierarkier (exempelvis genom slumpmässig placering i klassrummen). Kameraövervakning föreslås på särskilt utsatta platser som färjeläget, skolgårdar och vid Malmgrens kiosk.
- **Meningsfull fritid:** Fler organiserade aktiviteter som schackturneringar, dans, spelkvällar och gemensamma måltider efterfrågas, tillsammans med utökade öppettider på fritidsgårdarna särskilt anpassat för gymnasieungdomar.
- **Information och normarbete:** Skolorna behöver arbeta aktivt mot gruppptryck och nätmobbning (expose-konton). För att nå ut till högstadiel elever behövs workshops, tydlig information om stömlinjer och anonyma kanaler för att våga berätta om missförhållanden.

Utvärdering av Demokratiforum

Efter forumet genomfördes en anonym webbenkät som besvarades av 20 ungdomar. Resultatet visar på ett stort engagemang och en övervägande positiv inställning till formatet.

- **Ämnet:** En stor majoritet ansåg att trygghet är ett mycket viktigt och relevant ämne att diskutera, även om vissa påpekade att Öckerö redan i stort är en trygg plats.
- **Bemötande och delaktighet:** 18 av 20 deltagare tyckte att politikernas bemötande var bra eller mycket bra. 14 personer upplevde att de helt och hållet fick framföra sina åsikter, medan 4 fick göra det delvis och 2 svarade nej. Totalt 19 av 20 ansåg att Demokratiforum är en bra metod för dialog.
- **Förbättringspotential:** För framtida forum önskade ungdomarna mer tid för diskussioner med jämnåriga, ibland med mindre styrning från politiker. Det fanns även förslag om att använda anonyma digitala verktyg (som quiz eller mejl) och låtsassituationer för att göra det lättare att prata.
- **Framtida teman:** De ämnen som ungdomarna vill lyfta vid nästa Demokratiforum är kulturverksamhet (musik, bio, teater), transport och busskort, sociala mediers påverkan samt skolmiljö och klimat/miljö.

Anteckningar sammanställda av: Linn Wass och Olof Larsson